

การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม

The Development of Local Lesson: Traditional Identity of Lao Khrang Ethnic
Group of Huay Duan Sub- District Don Tum District Nakhon Pathom Province

นภาพรณี ยอดสิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
jeabplaynet@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างบทเรียนท้องถิ่น เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม 2) เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วย บทเรียนท้องถิ่น 3) วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ตำบลห้วยด้วน กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกงลาดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้อง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย คือ 1) บทเรียนท้องถิ่น เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทเรียนท้องถิ่นๆ ที่สร้างขึ้นมีเนื้อหาบทเรียน ประกอบด้วย 1) ประวัติความเป็นมาของประเพณีแห่งสงกรานต์ และประเพณีได้น้ำมัน 2) วัตถุประสงค์และขั้นตอนการแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน 3) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแห่ง สงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน และ 4) แนวทางการอนุรักษ์สืบสานประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน
2. ผู้เรียนที่เรียนบทเรียนท้องถิ่น เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัด นครปฐม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนท้องถิ่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: บทเรียนท้องถิ่น อัตลักษณ์ประเพณี ชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน

Abstract

The purpose of this research were to: 1) develop local lesson: traditional identity of Lao Khrang ethnic group of Tumbol Huay Duan Amphoe Don Tum Changwat Nakhon Pathom, 2) to compare students' learning achievements before and after learning with local lesson: traditional identity of Lao Khrang ethnic group of Tumbol Huay Duan Amphoe Don Tum Changwat Nakhon Pathom, and 3) analyze the

students' satisfaction in local lesson. The research instruments were local lesson: traditional identity of Lao Khrang ethnic group of Tumbol Huay Duan, learning achievements test, and satisfaction questionnaire. The statistics used in analyzing the data were mean, standard deviation, and t-test.

The findings of this research were as follows:

1. The content of local lesson are 1) the history of the tradition ; the festival of Songkran flag parade; and the making of string candle with oil on the End of Buddhist Lent Day, 2) objective and procedure of the tradition of the festival of Songkran flag parade and the making of string candle with oil on the End of Buddhist Lent Day, 3) materials for the tradition of the festival of Songkran flag parade and the making of string candle with oil on the End of Buddhist Lent Day, and 4) the way to conserve the tradition of the festival of Songkran flag parade and the making of string candle with oil on the End of Buddhist Lent Day.
2. The posttest scores from the learning achievements were higher than pretest scores at .05 level of significance.
3. The students were satisfied with local lesson at a highest level in overall.

Keywords: local lesson, identity of Lao Khrang ethnic group, Lao Khrang ethnic group of Tumbol Huay Duan

1. บทนำ

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตรนั้นสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่น ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียนได้โดยทุกภาคส่วนสามารถเข้ามาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีส่วนร่วมได้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2552: 8) ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมีเหตุผลและความจำเป็นต้องใช้ลักษณะกระบวนการเทคนิควิธีการทั้งหมดในการจัดทำหลักสูตรและการจัดเนื้อหาสาระและประมวลประสบการณ์ในหลักสูตรที่จัดทำขึ้นมาเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของนักเรียนโรงเรียนและชุมชน ด้วยเหตุนี้หากหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีจุดมุ่งหมายสำหรับใช้ในชุมชนแห่งหนึ่งแห่งใดเฉพาะก็ย่อมสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้มากที่สุด (ชวลิต ชูกำแหง, 2551 : 49) ดังเช่นงานวิจัยของ แจ่มจันทร์ ณ กาฬสินธุ์ (2555: 95) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษา: การทอผ้าแพรวาโรงเรียนมหาไชยโคกแก้ววิทยา จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้พัฒนาหลักสูตรการทอผ้าแพรวาให้ครู นักเรียน เกิดแนวคิดในการรักษาภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งผลการวิจัยได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์กับชาวบ้าน และนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

บทเรียนท้องถิ่นนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านประสบการณ์จากการเรียนรู้ร่วมกันในแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นของตน ดังที่นิคม ชมพูลง (2544 ก: 89) ได้กล่าวถึงบทเรียนท้องถิ่นว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนโดยผ่านประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้นในท้องถิ่น และนอกห้องเรียน เพื่อสร้างความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขโดยพยายามใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากพื้นฐานของสภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่แท้จริง ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง นอกจากนี้บทเรียนท้องถิ่นยังมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับท้องถิ่น โดยเรียนรู้จากเรื่องในท้องถิ่น ครูพาไปเรียนรู้รอบโรงเรียนรอบหมู่บ้าน แล้วเอาสิ่งเหล่านี้มาจัดไว้

ในแผนการสอน หรืออาจเป็นบทเรียนที่สนองความต้องการของท้องถิ่น โดยใครอยากเรียนอะไรก็จะมีหลากหลายให้นักเรียน
ได้เลือกเรียนตามความถนัด ความชอบของแต่ละคนโดยกำหนดการสอนใหม่เพื่อนำสู่แผนการสอน (ชาติรี สำราญ, 2547)

สำหรับจังหวัดนครปฐมมีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวครั้งอาศัยอยู่ที่ตำบลห้วยด้วน ซึ่งเป็นชุมชนที่ยังคงมีวัฒนธรรมเป็น
เอกลักษณ์ของตนเอง ได้แก่ ภาษา ประเพณี และพิธีกรรมความเชื่อต่าง ๆ โดยได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นระยะเวลา
ยาวนาน ทั้งนี้ตำบลห้วยด้วนมียุทธศาสตร์การพัฒนาทางการศึกษา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เน้นการนำภูมิปัญญา
ท้องถิ่นและอนุรักษ์สืบสานถ่ายทอดสู่เด็กและเยาวชน เพื่อให้เยาวชนได้ศึกษาเรียนรู้ และเกิดการส่งเสริมให้มีการนำภูมิปัญญา
ท้องถิ่นมาสอนในชั้นเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมด้านวัฒนธรรมประเพณีกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจและ
มีจิตสำนึกที่ดีในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้มีการศึกษาความสำคัญ ปัญหา และประโยชน์ของบทเรียนท้องถิ่นที่ตอบสนองความต้องการของ
ชุมชนโดยเฉพาะดังกล่าว ซึ่งหากได้มีการพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นเรื่องอัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งของตำบล
ห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม จะทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของประเพณี และวัฒนธรรมของ
ท้องถิ่นตนเอง ซึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระบุว่าผู้เรียน
ควรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน ดังนั้นการพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นนี้ทำให้ผู้เรียนได้มีส่วน
ร่วมและเห็นถึงความสำคัญในการอนุรักษ์และเผยแพร่อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งในท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น
และก่อให้เกิดการบูรณาการในการเรียนการสอน เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการจัดเรียนการสอนทั้ง ชุมชน
ผู้ปกครองครูผู้สอนและนักเรียน เพื่อให้เกิดการสืบทอดและอนุรักษ์ประเพณีที่เป็นอัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง
อย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 2.1 เพื่อสร้างบทเรียนท้องถิ่น เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัด
นครปฐม
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนท้องถิ่น
เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบล ห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม
- 2.3 เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง
ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

จากสาระสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
ได้ระบุไว้ว่า หลักสูตรต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
บุคคลให้เหมาะสมกับวัย และศักยภาพ สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการและคุณภาพชีวิต ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความ
สมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล
ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา
สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้
ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อ

พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

หลักสูตรท้องถิ่น เป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางยังมีข้อบกพร่องบางประการ เช่น ความไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของผู้เรียน ชุมชน วัฒนธรรม ประเพณี อาชีพ และค่านิยม ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจที่จะศึกษาเพราะเป็นเรื่องไกลตัว จึงทำให้ต้องมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ซึ่งเป็นความมุ่งหมายในการปฏิรูปการศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมีความสำคัญและจำเป็นต่อชุมชน ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2532, หน้า 311) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักการของการพัฒนาหลักสูตรเพราะตามหลักการของหลักสูตรนั้น หลักสูตรที่สร้างขึ้นจำเป็นจะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและสนองความต้องการของสังคมชุมชนที่ใช้หลักสูตรนั้นๆ โดยเหตุนี้หากหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีจุดมุ่งหมายสำหรับใช้ในชุมชนแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะก็ย่อมสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมชุมชนนั้นได้มากที่สุด นอกจากนี้ในการพัฒนาหลักสูตรได้มีการยอมรับความสำคัญของผู้ใช้และผู้ให้หลักสูตรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ในทางปฏิบัติหากหลักสูตรได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในระดับชุมชนที่ไม่กว้างขวางมากนักก็ย่อมสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ให้หลักสูตรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรได้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ปรับปรุงและพัฒนามาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อแก้ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นในการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา และเพื่อช่วยให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ยึดหลักการและแนวคิดสำคัญ คือ มาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ขึ้น ฉะนั้นมาตรฐานการเรียนรู้จึงมีความสำคัญสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนทราบถึงสิ่งที่ตนต้องรู้ และปฏิบัติได้ และเป็นสิ่งท้าทายที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะก้าวไปให้ถึงจุดนั้น

2. ผู้สอน มาตรฐานการเรียนรู้จึงเป็นกรอบและเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตร ออกแบบการเรียนการสอน และการประเมินผล ทำให้ทราบว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนควรจะรู้ และปฏิบัติได้

3. ชุมชน ท้องถิ่น และระดับชาติ มาตรฐานการเรียนรู้เป็นความคาดหวังทางการศึกษาที่ตั้งไว้ร่วมกัน ช่วยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถสื่อสารให้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร จึงทำให้บุคคลและส่วนต่าง ๆ ในระบบการศึกษาทำงานร่วมกันในการวางแผนพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีทิศทางที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐาน ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตร จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่อิงมาตรฐานเป็นอย่างดี ซึ่งกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตลอดแนว ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่นระดับสถานศึกษา ตลอดจนจนถึงระดับชั้นเรียน จะต้องเน้นและยึดมาตรฐาน การเรียนรู้เป็นหลักและเป็นเป้าหมายสำคัญ เพราะเป็นขั้นตอนของการนำสิ่งที่คาดหวังในระดับชาติไปก่อให้เกิดผลในการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการเรียนการสอนจึงต้องเชื่อมโยงกับมาตรฐาน ซึ่งเป็นเรื่อง que ทุกฝ่ายควรให้ความสนใจอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรที่จัดทำในระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน จะมีผลต่อการเรียนการสอนมาก เพราะจะส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นครูผู้สอนต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษต่อการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน หรือวิธีการประเมินให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับตำบลห้วยด้วน

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยด้วน ได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก มี

เนื้อที่ในความรับผิดชอบประมาณ 13 ตารางกิโลเมตร โดยแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน ดังนี้ หมู่ที่ 1 บ้านทุ่งผักกูด หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งผักกูด หมู่ที่ 3 บ้านดอนแกะระ หมู่ที่ 4 บ้านห้วยด้วน หมู่ที่ 5 บ้านกงลาด หมู่ที่ 6 บ้านกงลาด หมู่ที่ 7 บ้านห้วยด้วน ตำบลห้วยด้วนมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 3,625 คน 889 ครัวเรือน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ชุ่มชื้น เหมาะแก่การทำการเกษตรกรรม ไร่ ไร่นา ทำสวน ทำนา เพราะมีคลองชลประทานและมีน้ำเพียงพอในการทำการเกษตรได้ทั้งปี (ข้อมูลและศักยภาพของชุมชน อบต. ห้วยด้วน, 2555-2556)

ชุมชนห้วยด้วนส่วนใหญ่เป็นคนไทยเชื้อสายลาวครั้ง ซึ่ง “จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เชื่อว่าชาวลาวครั้ง ถูกกวาดต้อนเข้ามาในประเทศไทยในรัชสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี ปีพุทธศักราช 2321 และในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชในปีพุทธศักราช 2334 ไทยยกทัพไปตีเมืองหลวงพระบาง และกวาดต้อนครอบครัวของชาวลาวมาในช่วงนั้น เนื่องจากแพ้สงคราม และส่วนหนึ่งได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานทำมาหากินบริเวณตำบลห้วยด้วนแห่งนี้” ถึงแม้พวกเขาเหล่านั้นจะเข้ามาอยู่ในถิ่นฐานของคนไทยแล้วก็ตาม แต่ชุมชนลาวครั้งจะมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม พิธีกรรมต่างๆ โดยเฉพาะเทศกาลต่าง ๆ สำหรับคนไทยเชื้อสายลาวครั้งในตำบลห้วยด้วนก็ยังคงมีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ของตนเองได้แก่ ภาษาประเพณีและพิธีกรรมความเชื่อต่างๆ โดยได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน (บุญเรือง ปาแสกุล, 2557)

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยด้วนได้ดำเนินการพัฒนาตำบลภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่นโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ความต้องการของประชาชนในตำบล โดยได้กำหนดนโยบายการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้เข้มแข็งมีเสถียรภาพ มีทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพ และพึ่งพาตนเองได้โดยการสนับสนุนงบประมาณส่งเสริมการทำเกษตรกรรมปลอดสารเคมีอุตสาหกรรมอินทรีย์ภายในหมู่บ้าน ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาอาชีพให้กลุ่มสตรี และกลุ่มอาชีพต่างๆ ภายในตำบล รวมกลุ่มผลิตสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการผลิตสินค้า เช่น กลุ่มน้ำปลาดีศรีห้วยด้วน กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มจักสาน กลุ่มขนมจีน กลุ่มหมู หมู กลุ่มน้ำหวานทางจรเข้ กลุ่มน้ำยาล้างจาน เป็นต้น

ในการพัฒนาด้านสังคมการส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา จัดการแข่งขันกีฬา รวมทั้งสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และสิ่งของที่ใช้สำหรับการแข่งขันกีฬาให้แก่เด็กนักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไป เพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี และเพื่อให้เยาวชน และประชาชน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพื่อให้ห่างไกลยาเสพติด ส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของคนในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการบริหาร การประกอบอาชีพ การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนอนุรักษ์จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นให้คงอยู่วิถีชีวิตชุมชน ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยโรคเอดส์ ให้มีคุณภาพชีวิตและสุขภาพที่ดี

ชุมชนบ้านกงลาดให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายลาวครั้ง โดยหมู่ 5 หรือบ้านกงลาด มีประธานกลุ่มอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายลาวครั้ง คือ อาจารย์บุญเรือง ปาแสกุล อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกงลาด ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ของตำบลห้วยด้วนได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นอนุรักษ์สืบสานถ่ายทอดสู่เด็กและเยาวชนโดยจะเห็นได้จากโรงเรียนวัดกงลาดได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้นักเรียนในทุกระดับชั้นได้ศึกษาเรียนรู้ และชุมชนห้วยด้วน โดยกลุ่มอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายลาวครั้ง ที่ยังคงยึดถือประเพณีบางอย่างสืบทอดกันมาอย่างแน่นแฟ้น โดยจะเห็นได้จากการแห่ธงสงกรานต์เป็นประเพณีเกี่ยวกับพุทธศาสนาที่ปฏิบัติแตกต่างไปจากคนไทยกลุ่มอื่น ในช่วงเทศกาลของทุกปี นอกจากกิจกรรมต่างๆ เช่น ทำบุญตักบาตร การก่อเจดีย์ทราย การสงฆ์น้ำพระ และการบั้งสุกอุทิศส่วนกุศลถึงญาติผู้ล่วงลับแล้ว ซึ่งยังคงมีประเพณีการแห่ธง หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “ทอดผ้าป่าลาว” ในวันสุดท้ายของงานอีกด้วย ก่อนที่จะมายกธงชาวบ้านจะหาตัดไม้ไผ่ลำตรงๆ ยาวๆ เพื่อนำมาทำคันทรง ส่วนผู้หญิงก็จะเตรียมทำผ้าธงประดับด้วยสิ่งต่างๆ เพื่อให้เกิดความสวยงามเพื่อจะนำไปติดที่คันทรง เมื่อถึงวันสุดท้ายของสงกรานต์ชาวบ้านก็นำคันทรงมารวมกันที่วัดและเมื่อได้เวลาก็จะทำพิธีแห่ธง รอบวัด คันทรง 3 รอบจากนั้นก็ยกคันทรงมาปักลงหลุมที่เตรียมไว้ จากนั้นจะมีการร้องรำกันรอบคันทรงของตัวเองอย่างสนุกสนาน คันทรงจะถูกตั้งไว้ 3 วัน 3 คืนวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ในปัจจุบันสภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไปของกลุ่มชนลาวครั้งในตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม

ในจะมีลักษณะคล้ายกับชาวภาคกลาง โดยทั่วไปประกอบอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม ทำนา และปลูกพืชผักผลไม้ต่างๆ ถึงแม้ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีจะแผ่ขยายเข้ามาถึงหมู่บ้านแล้วก็ตามชาวลาวครั้งตำบลห้วยด้วนก็ยังคงต้องอาศัยธรรมชาติและระบบความเชื่อให้ความนับถือสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติเหมือนกับในอดีต ดังจะเห็นได้จากวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นเป็นของตนเอง ได้แก่ ภาษา การแต่งกาย ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อต่างๆ ที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน ภาษาที่ใช้ประจำท้องถิ่น ภาษาลาวครั้งซึ่งปัจจุบันก็ยังพูดภาษาท้องถิ่นนี้อยู่ ส่วนขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่างได้เปลี่ยนแปลงและสูญหายไปบ้าง กลุ่มอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายลาวครั้ง จึงได้ตระหนักถึงคนรุ่นหลังที่ได้รับการสืบทอดต่อมามีจำนวนน้อยลง และผู้คนส่วนใหญ่ละเลยละทิ้งไม่สนใจที่จะศึกษาภูมิปัญญา เนื่องจากเข้าใจผิดหลงใหลในค่านิยมภูมิปัญญาสากลมากขึ้น และรับเข้ามาอย่างขาดความระมัดระวัง ขาดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่อง ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนวัดกงลาด โดยคุณครูสุพรรณิภา มีศรี ซึ่งเป็นบุคคลหนึ่งที่เกิด และเติบโตมาในชุมชนลาวครั้งของตำบลห้วยด้วนก็ได้พยายามรวบรวมอนุรักษ์สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ของลาวครั้งไว้ให้ได้ๆ และเยาวชนได้ศึกษาเรียนรู้ เพื่อไม่ให้วัฒนธรรม ประเพณีของชาวไทยเชื้อสายลาวครั้งถูกกลืนหรือสูญหายไปจากตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนในชั้นเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมด้านวัฒนธรรมประเพณีกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจและมีจิตสำนึกที่ดีในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยด้วนได้กำหนดนโยบายการพัฒนาด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยสนับสนุนงบประมาณในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยเชื้อสายลาวครั้ง โดยจัดโครงการสืบสานประเพณีสงกรานต์ได้น้ำมนต์ โครงการฟื้นฟูประเพณีท้องถิ่นกับคนสองวัยตำบลห้วยด้วน การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้คนในชุมชนเกิดความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ เกิดการฝึกสอนและถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังได้รับรู้และรับทราบ ตลอดจนมีการสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่น เพื่อให้ความรู้คงอยู่ต่อไป และยังใช้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจเป็นขวัญและกำลังใจให้ประชาชนด้วย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3) ประชากรที่ใช้ในการพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นเรื่องอัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนวัดกงลาด โรงเรียนวัดทุ่งผักกูด โรงเรียนบ้านห้วยด้วน

4) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกงลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้อง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งเป็นนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนวัดกงลาดอยู่ในเขตพื้นที่วัดกงลาดที่มีชาวลาวครั้งอาศัยอยู่และมีการดำเนินประเพณีและกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและเทศกาลต่าง ๆ ตามประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ บทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ของตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม

2) ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนท้องถิ่น

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

- 1) บทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ของตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม
- 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ของตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม
- 3) แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้บทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ของตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม

4.4 สร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.4.1 การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่น เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ของตำบลห้วยด้วน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสัมภาษณ์บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทเรียน ทั้งปราชญ์ท้องถิ่น ผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อกำหนดกรอบเนื้อหาของบทเรียนท้องถิ่น จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหาแล้วจัดทำบทเรียนท้องถิ่น เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง และแผนการสอน โดยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรประเมินคุณภาพของบทเรียนท้องถิ่น ซึ่งผลการประเมินพบว่า คุณภาพของบทเรียนอยู่ในระดับ ดี จากนั้นจึงแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้ทดลองต่อไป

4.4.2 การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ของตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งเกี่ยวกับการแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน ซึ่งแบบทดสอบเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดในแต่ละวัตถุประสงค์ตามตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรมโดยออกข้อสอบเกินจำนวนที่ต้องการจริงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 (บุญชม ศรีสะอาด, 2537) ซึ่งข้อสอบที่ต้องการจริงในการเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้คือ 30 ข้อ ทั้งนี้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนมีข้อคำถามและตัวเลือกตอบเดียวกันแต่มีการสลับข้อ ในแต่ละชุด

นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้และความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC) ซึ่งนำข้อสอบที่มีผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ไปปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปใช้ทดลองกับนักเรียนที่เคยเรียนเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งเกี่ยวกับการแห่งสงกรานต์และพิธีได้น้ำมันมาแล้วเพื่อตรวจสอบหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก พบว่า มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบทดสอบที่ผ่านการคัดเลือกทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ ไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson อ้างถึงใน, พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540: 123) ซึ่งผลการคำนวณหาค่าความเที่ยง คือ .87

4.4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้บทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ของตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนด้วยบทเรียนท้องถิ่นฯ โดยสอบถามในด้านบรรยากาศ ด้านกิจกรรมการเรียน และด้านสื่อการเรียนรู้ จำนวน 16 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนท้องถิ่นฯ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

สำหรับในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนท้องถิ่นฯ จากนั้นนำมาสร้างเป็นประเด็นการสอบถามความพึงพอใจ แล้วจึงนำแบบสอบถามนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้และความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับจุดประสงค์ โดยค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4.5 ดำเนินการทดลอง

ก่อนการดำเนินการทดลอง มีการจัดเวทีทำความเข้าใจในงานวิจัยร่วมกับชุมชน สถานศึกษา และปราชญ์ชาวบ้าน โดยจัดเวทีกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนท้องถิ่น เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นร่วมกันระหว่างครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ปราชญ์ชาวบ้าน และชุมชน หลังจากนั้นจึงประสานงานกับโรงเรียนที่ดำเนินการทดลองใช้บทเรียน คือ โรงเรียนวัดกงลาด ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม โดยมีการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ แล้วจึงดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ของบทเรียนท้องถิ่น หลังจากนั้นให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (post-test) และแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนด้วยบทเรียนท้องถิ่นฯ

5. ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างบทเรียนท้องถิ่น เรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ คือ 1) สืบค้นและรวบรวมข้อมูลประวัติความเป็นมาของประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมันได้ 2) บอกวัตถุประสงค์และอธิบายขั้นตอนการแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมันได้ 3) บอกวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแห่งและได้น้ำมันได้ 4) เสนอแนวทางและการปฏิบัติตนในการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมันได้ 5) เห็นคุณค่าและเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน โดยมีสาระสำคัญ คือ ประเพณีแห่งสงกรานต์ และประเพณีได้น้ำมัน เป็นประเพณีสำคัญและมีคุณค่าที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของชุมชนที่มีเชื้อสายลาวครั้งในหมู่บ้านกงลาด ประเพณีแห่งสงกรานต์มักจะทำหลังจากวันสงกรานต์ไปแล้ว 7 วัน ส่วนประเพณีได้น้ำมันจะทำช่วงวันออกพรรษาเป็นเวลา 3 วัน โดยมีคติความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา กับวิถีการดำเนินชีวิต พิธีกรรมและคุณธรรมจึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องร่วมมือกันอนุรักษ์ และสืบสานประเพณีดังกล่าวให้คงอยู่สืบไป

สาระการเรียนรู้ของบทเรียน ประกอบด้วย 1) ประวัติความเป็นมาของประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน 2) วัตถุประสงค์และขั้นตอนการแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน 3) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน และ 4) แนวทางการอนุรักษ์สืบสานประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน

2. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนท้องถิ่นฯ ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent samples t-test

กลุ่มตัวอย่าง (n=23)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ผลต่าง คะแนน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานของ ผลต่างคะแนน	t	Sig.
ก่อนการทดลอง	12.83	2.53				
			7.78	3.86	9.67	0.00
หลังการทดลอง	20.61	3.41				

*Sig. < .05

จากตารางพบว่า ภายหลังจากทดลองใช้บทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อັตลัษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อັตลัษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6. สรุปผลการวิจัย

1) ผลการสร้างบทเรียนท้องถิ่น เรื่อง อັตลัษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เนื้อหาบทเรียน ประกอบด้วย 1. ประวัติความเป็นมาของประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน 2) วัตถุประสงค์และขั้นตอนการแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน 3) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน และ 4) แนวทางการอนุรักษ์สืบสานประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน

2) นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อັตลัษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อັตลัษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

7. อภิปรายผลการวิจัย

1) ผลการสร้างบทเรียนท้องถิ่น เรื่อง อັตลัษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้ง ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ คือ 1) สืบค้นและรวบรวมข้อมูลประวัติความเป็นมาของประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมันได้ 2) บอกวัตถุประสงค์และอธิบายขั้นตอนการแห่งสงกรานต์และการได้น้ำมันได้ 3) บอกวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแห่งและได้น้ำมันได้ 4) เสนอแนวทางและการปฏิบัติตนในการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมันได้ 5) เห็นคุณค่าและเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน สำหรับสาระการเรียนรู้ของบทเรียน ประกอบด้วย 1) ประวัติความเป็นมาของประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน 2) วัตถุประสงค์และขั้นตอนการแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน 3) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน และ 4) แนวทางการอนุรักษ์สืบสานประเพณีแห่งสงกรานต์และประเพณีได้น้ำมัน จากบทเรียนท้องถิ่นดังกล่าวมีลักษณะของบทเรียนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องในท้องถิ่นและจัดทำเป็นแผนการสอนซึ่ง สอดคล้องกับ ชาตรี สำราญ , 2547 ได้กล่าวถึงบทเรียนท้องถิ่นไว้ว่าควรมีการนำเสนอสิ่งที่เรียนรู้

เรื่องในท้องถิ่นโดยครูพาเด็กไปเรียนรู้ รอบโรงเรียนรอบหมู่บ้าน แล้วเอาสิ่งเหล่านี้มาลงในแผนการสอนของรายวิชาในหลักสูตร

2) ผลของการใช้บทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนท้องถิ่นฯ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากผลการทดลองพบว่า ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องประเพณี แห่งสงกรานต์ และพิธีได้น้ำมนต์ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม นอกจากนี้ ผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเชื่อมโยงกับท้องถิ่นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนทร ลิขิตพานนท์ และคณะ (2545 : 17 – 18) ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษานั้น ผู้สอนทุกคนจะต้องจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นโดยผู้สอนจะต้องให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และมีการจัดแนวการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรตามความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของท้องถิ่นและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ให้สามารถเชื่อมโยงแก้ไขปัญหาท้องถิ่นได้ และเน้นการปฏิบัติจริง

นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกงลาด ซึ่งตั้งอยู่ในตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม เป็นชุมชนที่มีชาวลาวครั้งอาศัยอยู่จำนวนมากดังนั้นการเรียนรู้นี้ในวัฒนธรรมและประเพณีที่สืบทอดกันมายาวนานจึงสัมพันธ์กัน จึงทำให้สามารถเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนได้ และก่อให้เกิดความผูกพันต่อวัฒนธรรมได้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของคำว่าชาติพันธุ์ ซึ่งผู้คนมีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาพูดเดียวกัน ผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันจะมีความรู้สึกผูกพันทางสายเลือด และทางวัฒนธรรมพร้อมๆ กันไป เป็นความรู้สึกผูกพันที่ช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลและของชาติพันธุ์ และสามารถเข้าอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ (ศุภย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน), 2559)

3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนท้องถิ่นเรื่อง อัตลักษณ์ประเพณีของชาติพันธุ์ลาวครั้งตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ จริยา ศรีเพชร (2550) ซึ่งศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องคลองมหาสวัสดิ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรและนักเรียนรัก ภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง และเรียนรู้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวรา คล้ายหนองสรวง (2550) ศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ชุมชนเสลภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งพบว่า พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรเรื่องชุมชนเสลภูมิ ซึ่งทำให้มีความสุข และสนุกในการเรียนอยู่ในระดับสูง นักเรียนเห็นความสำคัญและต้องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเสลภูมิมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสถานการณ์จริงร่วมกับการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

2) ครูผู้สอนควรเน้นกิจกรรมกลุ่มในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันโดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนท้องถิ่นกับรายวิชาต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกันโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาเพื่อสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันได้
- 2) ควรศึกษาเกี่ยวกับผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในด้านทักษะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ด้วยบทเรียนท้องถิ่น

9. เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2540). **คู่มือการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ข้อมูลและศักยภาพของชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยด้วน**. (2555-2556). เอกสารอัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- ชวลิต ชูกำแหง. (2551). **การพัฒนาหลักสูตร**. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาติรี สำราญ. (2547). **บทเรียนจากความจริง**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสตรี-สุขภาพดี.
- จรรยา ศรีเพชร. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง คลองมหาสวัสดิ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แจ่มจันทร์ ณ กาฬสินธุ์. (2555). “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษา : การทอผ้าแพรวาโรงเรียนมหาไชย
โคกกว้างวิทยา จังหวัดกาฬสินธุ์.”, **วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่**. 4,6 (กรกฎาคม – สิงหาคม), 95.
- ปิยวรา คล้ายหนองสรวง. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง ชุมชนเสลภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิคม ชมพูลง. (2544). **เทคนิคและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น (ฉบับปรับปรุง)**. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- บุญเรือน ปาแสนกุล. (2557, กรกฎาคม 9, 26, สิงหาคม 5). **ประธานกลุ่มอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม
ชาวไทยเชื้อสายลาวครั้ง. สัมภาษณ์**.
- ศุภย์มานุชยวิทยาสรินธร (องค์การมหาชน). (2559). **ฐานข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย**. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม
2559, จาก <http://www.sac.or.th/databases/ethnic/Content/Information/laokhrang.html>
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2545) **การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร การศึกษาขั้น
พื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม